

BOLOGNE, Maurice (Luik 4 mei 1900 – Mont-sur-Marchienne 26 februari 1984).

Was de zoon van de socialistische burgemeester van Luik, Joseph Bologne (1871-1959). Bologne koos zeer vroeg het spoor van het militantisme; op 18-jarige leeftijd richtte hij samen met andere toekomstige grote namen van de Action wallonne, de Ligue des Lycéens wallons op. Na zijn universitaire studies die samenvielen met een gevuld beroepsleven en militant leven, onderwees hij klassieke talen en was hij korte tijd (1925-1927) verbonden aan het kabinet van **Camille Huysmans**, waar hij belast was met het beheer van dossiers over het onderwijs. Het verblijf in dit grotendeels Vlaamse ministeriële kabinet beïnvloedde zijn Waals engagement. Verder was Bologne ook als historicus actief. In 1929 verscheen "L'insurrection prolétarienne en Belgique", een artikel in *Les Cahiers de l'Eglantine* waarin de sociale oorzaken van de **Belgische Revolutie** van 1830 op de voorgrond staan.

Tijdens het interbellum ontplooidde Bologne een aanzienlijk politiek engagement. Hij bevond zich in de invloedssfeer van de linkerzijde van de Parti ouvrier belge die de zaak van de Spaanse republikeinen verdedigde en vijandig stond tegenover **Hendrik de Man**. De ontmoeting in 1938 met Abbé Mahieu dompelde hem weer onder in het Waalse militantisme. In aansluiting op dit nieuwe elan was hij een van de stichters van de Société historique pour la Défense et l'Illustration de la Wallonie (het toekomstige Institut **Jules Destrée**), waarvoor hij secretaris werd.

In 1940 maakte Bologne deel uit van het kleine aantal militanten dat aan de oorsprong lag van de clandestiene beweging *La Wallonie libre*. Tijdens de hele bezetting was hij een van de spilfiguren van de beweging; talrijke vergaderingen vonden in zijn huis plaats en hij hield zich bezig met het redigeren van de clandestiene krant *La Wallonie libre*. Hij verliet Brussel en vestigde zich te Charleroi waar hij deel uitmaakte van de (clandestiene) kern van de eerste Conseil économique wallon carolorégien.

Onmiddellijk na de oorlog speelde Bovesse een wezenlijke rol in de schoot van de **Waalse Beweging**, ook al was hij gedeeltelijk gedwongen tot discretie omwille van zijn beroep als leraar. Van 1945 tot 1947 was hij secretaris-generaal van de beweging *Wallonie libre*, de voornaamste militante Waalse naoorlogse organisatie. Verder was hij een van de archi-

tecten van de toenadering tot de Vlaamse federalisten, zowel door zijn activiteiten in het kader van de akkoorden Fernand Schreurs-Walter Couvreur (1952), als in het kader van het Centre de contact des fédéralistes flamands et wallons (1962). Nadien bleef hij banden onderhouden met bepaalde militanten van de Vlaamse Volksbeweging, en later met de Volksunie. De Voerense en Leuvense kwestie (onderwijs) verhinderden evenwel de voortzetting van deze contacten. Het federalistisch engagement van Bologne leidde eveneens tot zijn toetreding tot de Union fédéraliste des Communautés ethniques européennes, waar hij nogmaals de Vlaamse federalisten terugvond. In 1969 nam Bologne afstand van deze beweging, omdat hij vermoedde dat sommige van de ledenorganisaties fascistisch geïnspireerd waren.

Bologne trad van bij de oprichting in april 1964 toe tot het Front wallon pour l'Unité et la Liberté de la Wallonie. Dit engagement bracht hem in de Senaat, waar hij van 1968 tot 1974 zitting had onder het etiket **Rassemblement wallon**. Hij verdedigde er onvermoeibaar de invoering van een federalistische staatsinrichting en klaagde diverse malen de overdreven vervlaamsing in diverse staatsraderen aan en de onevenwichtigheden waarvan in zijn ogen de Wallen en francofonen in talrijke sectoren het slachtoffer waren.

WERKEN: 'L'insurrection prolétarienne en Belgique', in *Les Cahiers de l'Eglantine*, nr. 1 (1929); - *Notre passé wallon*, 1972; - *Jules Destrée est-il un renégat*, 1974; - 'Les partis wallons', in *L'histoire du Mouvement wallon*, 1978, p. 19-26.

LITERATUUR: R. Moreau, *Maurice Bologne. Une vie. Un combat. Un objectif. Une Wallonie libre et prospère*, 1985.

CHANTAL KESTELOOT